

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2019 m. liepos 10 d.

EBI testavimas nepalankiausiomis sąlygomis turėtų būti labiau orientuotas į visos ES sisteminės rizikas, – teigia auditoriai

Naujausias Europos bankininkystės institucijos (EBI) atliktas bankų testavimas nepalankiausiomis sąlygomis turėjo būti griežtesnis testuojant bankų atsparumą sisteminiams rizikoms visoje Europos Sąjungoje, teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje. Imituojami sukrėtimai iš tikrųjų buvo švelnesni nei per 2008 m. finansų krizę, o taikytas nepalankus scenarijus nepakankamai atspindėjo visas ES finansų sistemai iškylančias sisteminės rizikas, – teigia auditoriai. Be to, rengdama ir vykdydama testą EBI daug kliovėsi nacionalinėmis priežiūros institucijomis, tačiau jai trūko išteklių ir negalėjo jų veiksmingai prižiūrėti.

Nuo 2011 m. EBI vykdo ES masto testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, siekdama įvertinti bankų atsparumą sukrėtimams, kaip antai dideliems nuosmukiams, akcijų rinkos griūčiai ar pasitikėjimo praradimui. Auditoriai išnagrinėjo, ar 2018 m. testas buvo tinkamas šiam tikslui pasiekti. Jie išnagrinėjo bankų atrankos kriterijus ir rizikos nustatymo procesą.

„Europos bankai turėjo būti testuojami gilesnės finansų krizės sąlygomis, – pasakė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Neven Mates. – Be to, pagrindinius sprendimus EBI priima nacionalinių priežiūros institucijų atstovai, tad rengiant ir vykdam testą nebuvo pakankamai atsižvelgta į visos Europos Sąjungos perspektyvą.“

2018 m. atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo taikomi mažiau sunkūs nepalankūs scenarijai silpnos ekonomikos ir pažeidžiamas finansų sistemas turinčiose šalyse. Dėl šios priežasties mažas poveikis tam tikriems bankams galėjo būti susijęs ne su geresne šių bankų būkle, o su mažiau nepalankių sąlygų taikymu. Auditoriai taip pat nustatė, kad ne visi pažeidžiami bankai buvo įtraukti į testą ir kad buvo atmesti tam tikri didesniu rizikos lygiu pasižymintys bankai.

EBI sėkmingai koordinavo testą, kuriam buvo nustatyti trumpi terminai ir kuris apėmė daugybę suinteresuotųjų subjektų. Be to, Europos Centrinis Bankas (ECB), nacionaliniai centriniai bankai ir

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

institucijos atliko labai svarbų vaidmenį rengiant testą. Tikrinant, kaip bankai įvertina poveikį, EBI taip pat nusprendė visiškai pasikliauti nacionalinėmis priežiūros institucijomis ir ECB. Kartu atsižvelgiant į ribotas EBI galimybes kontroliuoti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis procesą, jos ribotus išteklius ir sudėtingą bendrojo valdymo tvarką, dėl to buvo sunku užtikrinti, kad būtų naudojami palyginami, nešališki ir patikimi įvairių valstybių narių bankų rezultatai.

Nors EBI ir atskleidė kaip niekad daug duomenų apie bankus, tačiau nebuvo kai kurios kritinės informacijos – būtent kiekvienam bankui nustatytų kapitalo reikalavimų ir kiek bankų pažeistų juos nepalankiausiomis sąlygomis.

Auditoriai rekomenduoja, kad Europos Komisija peržiūrėtų ir sustiprintų EBI bendrojo valdymo susitarimus ir padidintų jos išteklius tam, kad atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ateityje nebūtų panašių trūkumų. Be to, EBI turėtų:

- padidinti savo testų geografinį pasiskirstymą ir atrinkti bankus remdamasi sisteminėmis rizikomis, o ne vien bankų dydžiu;
- nustatyti minimalius nepalankiausių sąlygų lygius visos Europos Sąjungos lygmeniu ir išnagrinėti rizikas visos ES finansų sistemos atžvilgiu;
- vykdyti geresnę testo rengimo kontrolę ir sustiprinti savo priežiūros metodą.

Pastabos leidėjams

EBI buvo įsteigta 2010 m., ir viena jos užduočių yra vykdyti visos Europos Sąjungos bankų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, o tai ji ir darė 2011, 2014, 2016 ir 2018 m. 2018 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis apėmė 48 bankus 15 šalių. Nepalankus scenarijus buvo neigiama trejų metų makroekonominių sąlygų ateities projekcija, įskaitant BVP, nedarbą, būsto kainas ir palūkanų normas.

Nuo 2014 m. ES auditoriai yra paskelbę keletą ataskaitų, susijusių su bankų sąjunga, įskaitant EBI ir jos besikeičiantį kontekstą, Bendrą priežiūros mechanizmą, Bendrą pertvarkymo valdybą ir ECB bankų krizių valdymą. Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams.

Specialioji ataskaita 10/2019 „ES masto bankų testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Teikiama kaip niekad daug informacijos apie bankus, bet reikia gerinti koordinavimą ir daugiau dėmesio skirti rizikoms“ paskelbta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tel. (+352) 4398 45410 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24